

گزارش کمیسیون عالی مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران در سال ۱۳۹۷

همان طوری که شما می‌دانید، دولت افغانستان بر بنیاد قانون مبارزه علیه اختطاف و قاچاق انسان در سال ۱۳۹۰ه.ش، کمیسیون عالی مبارزه علیه اختطاف و قاچاق انسان را که متشکل از ۱۵ اداره دولتی و ۱ اداره غیر دولتی می باشد، ایجاد نمود که وزارت عدلیه ریاست و سکرتریت این کمیسیون را به دوش دارد.

پس از تعدیل قانون مبارزه علیه اختطاف و قاچاق انسان در سال ۱۳۹۵ه.ش، قاچاق مهاجران جرم انگاری شد و کمیسیون، زیر نام «کمیسیون عالی مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران» کار خود را به پیش برد. هدف از ایجاد این کمیسیون، ایجاد هماهنگی میان اداره های دولتی در راستای مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران در سطح کشور می باشد. این کمیسیون به طور سالانه، گزارش فعالیت های خویش را که در برگزیده اقدامات دولت افغانستان در برابر پدیده قاچاق انسان و قاچاق مهاجران است، ارایه می نماید.

قابل ذکر است که فعالیت‌های این کمیسیون به سه کتگوری تقسیم شده است: ۱. سکتور امنیتی و عدلی و قضایی، ۲. سکتور حمایتی و ۳. سکتور آگاهی دهی. سکتور امنیتی و عدلی و قضایی، مسوولیت کشف، شناسایی، دستگیری، تحقیق، تعقیب و محاکمه را دارد. سکتور حمایتی، مسوولیت حمایت از قربانیان قاچاق انسان و مهاجران را دارد و سکتور آگاهی دهی، مسوولیت آگاهی دهی از اضرار قاچاق انسان و قاچاق مهاجران را به دوش دارد.

دولت افغانستان به طور مستمر تلاش نموده است تا بر بنیاد احکام قانون مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران در شش ساحه (ساختار، کشف جرایم و دستگیری مظنونین قاچاق انسان، رسیده گی به قضایا و به محاکمه کشاندن متهمین جرایم قاچاق انسان، آگاهی دهی عامه، حمایت از قربانیان قاچاق انسان و تلاش برای ایجاد هماهنگی به سطح منطقه و جهان) اجراء نماید.

۱. سکتور امنیتی، عدلی و قضایی

بر بنیاد گزارش سال ۱۳۹۷ این کمیسیون، اداره امنیت ملی، ۵۵ شبکه قاچاق انسان را تثبیت و شناسایی نموده که بالای ۳۴ شبکه آن عملیات اوپراتیوی انجام داده است. در نتیجه، ۴۱ تن از قاچاقبران انسان در مرکز و ولایات، گرفتار و به نهادهای عدلی و قضایی معرفی شده اند. وزارت امور داخله، ۱۲۲ قضیه قاچاق انسان را کشف و بررسی نموده است که در نتیجه، ۶۳ تن از آنان را به ظن قاچاق انسان، برخی موارد دیگر دستگیر و به نهادهای عدلی و قضایی سپرده است. به صورت کل، اداره‌های کشفی و امنیتی کشور، در سال گذشته، (۱۶۳) تن از مظنونین قاچاق انسان را دستگیر کرده اند که از این میان، ۱۰۴ تن آن به نهادهای عدلی و قضایی معرفی شده اند. در این مدت، به تعداد ۱۵۴ قضیه مربوط به قاچاق انسان و قاچاق مهاجران به اداره لوی سارنوالی به منظور تحقیق و تعقیب سپرده شده است که از این میان، ۱۴۵ تن از آنها تحقیق و تعقیب شده و ۹ قضیه دیگر تحت کار است. در نتیجه، (۷۵) تن بر بنیاد احکام کود جزای کشور محکوم به مجازات ذیل شده اند:

- ۵۵ تن به اتهام قاچاق مهاجران و ۶ تن به اتهام قاچاق انسان به حبس متوسط محکوم گردیده اند؛

- ۴ تن به اتهام قاچاق انسان به حبس طویل محکوم گردیده اند؛

- ۲ تن به اتهام قاچاق مهاجران به حبس قصیر محکوم گردیده اند؛

- و ۸ تن دیگر، بی گناه ثابت شده اند. قضایای بقیه تحت کار است.

ما در جریان هستیم که قاچاقبران انسان، انسان‌ها را به منظور انواع بهره کشی قاچاق می‌نمایند. دولت افغانستان در برابر این عمل جرمی از شدیدترین مجازات در برابر عاملان آن کار خواهد گرفت. کود

جزای کشور به تناسب جرم، برای جرم بهره کشی جزایهای مختلف النوع از حبس قصیر تا اعدام در نظر گرفته است.

در کود جزای کشور، مجنی علیه قاچاق انسان مورد معافیت و حمایت قرار گرفته و اعمالی را که جبراً از سوی قاچاقبران انسان بالایش تحمیل می‌شود، مورد تعقیب عدلی قرار نمی‌گیرد. ما باور داریم که در دستگاه قضایی کشور هیچ نوع رأفت در برابر این مجرمان وجود ندارد. نظام عدلی و قضایی کشور مطابق کود جزای کشور، مجرمان قاچاق انسان را به شدیدترین جزاء محکوم می‌نماید.

۲. سکتور حمایتی

همان طوری که شما می‌دانید، قاچاق انسان و مهاجرت‌های غیر قانونی، آسیب‌های جدی جسمی و روانی را به همراه دارد. بنابر این، دولت افغانستان سعی می‌کند تا حمایت‌های ضروری را به قربانیان قاچاق انسان فراهم نماید.

در این مدت به صورت کل، موسسه‌های همکار در هماهنگی با ادارات عضو این کمیسیون، ۱۰۵۰ تن از قربانیان قاچاق انسان و قاچاق مهاجران را تاکنون در مراکز حمایتی مختلف خویش مورد حمایت‌های صحتی، روانی، تعلیمی و اجتماعی قرار داده و برخی از آنها را دوباره به خانواده‌های شان مدغم نموده اند. همچنان اعضای کمیسیون، برای بیش از ۸۶۰۰ تن از مهاجران برگشت داده شده، خدمات صحتی، روانی، اجتماعی و آگاهی دهی را فراهم نموده اند.

اداره‌های عضو این کمیسیون در همکاری با موسسه‌های بین المللی، به تعداد ۵۴ هزار و ۲۴۲ تن از قربانیان رد مرز شده را که از کشورهای عربستان سعودی، ترکیه، ایران و برخی کشورهای اروپایی رد مرز شده بودند، تحت حمایت قرار داده و سپس با فامیل‌های شان مدغم نموده است.

هر چند کمیسیون عالی قاچاق انسان و قاچاق مهاجران به دلیل نداشتن بودجه مشخص، مراکز حمایتی لازم را ندارد؛ اما اداره‌های عضو این کمیسیون و موسسه‌های همکار، همواره سعی می‌نمایند تا مراکز حمایتی قربانیان قاچاق انسان و قاچاق مهاجران خویش را فعال داشته و آن را افزایش دهند.

در کنار این، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان از طریق توظیف وکلای مدافع رایگان، ۱۲ قضیه قاچاق انسان را دفاع نموده است.

درکنار کارهایی که در راستای حمایت از قربانیان قاچاق انسان و قاچاق مهاجران صورت گرفته است، وزارت مهاجرین و عودت کنندگان به منظور کاهش مهاجرت‌های غیرقانونی و جلوگیری از ویژه‌های غیر قانونی با ریاست پاسپورت کشور و سفارت‌های ناروی، دنمارک و روسیه، جلسات هماهنگی را برگزار نموده که بسیار مؤثر بوده است.

آنچه برای همه تکان دهنده است، آفات و آسیب‌های ناگوار قاچاق انسان و مهاجرت‌های غیر قانونی است. در سال گذشته بر اساس گزارش‌های آتشه امور مهاجرین و عودت کنندگان مقیم ایران، به تعداد (۸۷۲) تن از مهاجران افغانستان در ایران، به اثر حادثه ترافیکی، مریضی، سوختگی، حمله افراد ناشناس و سایر وقایع، جان باخته اند. دولت افغانستان در حالی که از وقوع چنین رویدادهای غیر مترقبه ابراز تأسف کرده، اجساد این افراد را به افغانستان انتقال داده و به خانواده‌های شان تسلیم نموده است.

۲. سکتور آگاهی دهی

سکتور آگاهی دهی که شامل وزارت های ارشاد، حج و اوقاف، وزارت مهاجرین و عودت کنندگان، وزارت اطلاعات و فرهنگ، وزارت کار و امور اجتماعی، کمیسیون مستقل حقوق بشر، وزارت صحت عامه و کمیسیون عالی می‌شود، از طریق مساجد، خطابه‌ها، پیام‌های رادیویی و تلویزیونی، بنرها و بلیوردها و سایر رسانه‌ها، در باره قاچاق انسان، آسیب‌ها و پیامدهای آن آگاهی دهی می‌نماید. اداره‌های عضو کمیسیون عالی با برگزاری ۵۲۵ برنامه‌های آگاهی دهی در ۲۴ ولایت کشور به سطح محلی و ملی،

برای ۱۶۹,۷۳۵ تن از شهروندان کشور در بارهٔ اضرار قاچاق انسان و مهاجرت‌های غیر قانونی و عواقب ناگوار آن، آگاهی دهی نموده اند. همچنان، به همکاری نهادهای غیر دولتی همکار با کمیسیون، ۱۰۶ برنامه ارتقای ظرفیت برای بیش از ۱۸۵۰ تن از کارمندان نهادهای دولتی و غیر دولتی به منظور مبارزه مؤثر با پدیده قاچاق انسان و قاچاق مهاجران در کابل و ولایت‌ها برگزار گردیده است.

افزون بر این فعالیت‌ها، در سال گذشته، کمیسیون عالی برای نخستین بار به همکاری نهادهای بین‌المللی موفق شد تا دیتابیس عمومی قاچاق انسان و قاچاق مهاجران را به منظور ثبت تمامی معلومات و اجراءات مرتبط به قاچاق انسان و مهاجران در کشور ایجاد نماید. این دیتابیس در حال حاضر در ده دفتر سکرتریت کمیسیون عالی و ولایت‌های مرزی کشور فعال شده است. قابل ذکر است که این دیتابیس، ضمن ایجاد هماهنگی میان ادارات عضو کمیسیون، دولت را قادر می‌سازد تا مطالعه جامع از وضعیت قاچاق انسان و قاچاق مهاجران در کشور داشته باشد.

در کنار این فعالیت‌ها، راه اندازی برنامه‌های آگاهی دهی، تهیه رهنمود آموزشی مبارزه با قاچاق انسان، تهیه میکانیزم ملی رجعت دهی قربانیان قاچاق انسان، تحقیق جامع در بارهٔ وضعیت قاچاق انسان و قاچاق مهاجران و بازنگری پلان عمل ملی قاچاق انسان و قاچاق مهاجران از زمره کارهای مهمی است که کمیسیون در سال گذشته انجام داده است. همچنان، کمیسیون در سال گذشته به منظور ایجاد هماهنگی در مبارزه با این پدیده، ۱۱ جلسهٔ کمیتهٔ تخنیکی کمیسیون مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران و ۲۴ جلسهٔ کمیسیون‌های ولایتی را برگزار نموده است.

همچنان، در سال گذشته، در کنفرانس «وزرای پروسه بالی در مورد قاچاق انسان» در بارهٔ ایجاد و گسترش همکاری‌های منطقه‌ای به خصوص همکاری کشورهای همسایه به منظور مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران از جانب دولت افغانستان تأکید شده است.

به باور ما، جنگ، فقر، بیکاری، پایین بودن سطح آگاهی مردم از اضرار قاچاق انسان و مهاجرت‌های غیر قانونی، نبود کنترل و مراقبت دوامدار از شرکت‌های سیاحتی و نبود بودجه و منابع کافی برای کمیسیون عالی سبب می‌شود تا موضوع قاچاق انسان و مهاجرت‌های غیر قانونی همیشه به عنوان یک تهدید جدی برای دولت افغانستان باقی بماند.

کمیسیون عالی مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران با درک اهمیت و ضرورت مبارزه با این پدیده، از کشورهای منطقه و جامعه جهانی می‌خواهد تا در این عرصه، دولت افغانستان را همکاری نمایند. وزارت عدلیه و ادارات عضو کمیسیون عالی، یک بار دیگر تعهد جدی خود را در راستای مبارزه با قاچاق انسان و قاچاق مهاجران به مردم افغانستان و جامعه جهانی اعلام می‌دارد.